

At male med følelser

Tema: Ekspressionisme, kunstnerportræt, kunsthistorie

Fag: Billedkunst

Målgruppe: Udskoling

Billedet er fra DR2 udsendelsen (2021), Munch i Helvede.

Data om læremidlet: "Munch i Helvede" DR2, 2021, 29.01, 58 min.

Vejledningen stilles til rådighed for undervisere under følgende Creative Commons licens

Læs mere på <http://www.creativecommons.dk>

Denne vejledning skitserer et forløb for valgfaget i billedkunst. Fokus for forløbet er at lære om Edvard Munch og andre ekspressive kunstnere. Desuden gør eleverne sig erfaringer med at udtrykke følelser og tanker gennem kunst eksemplificeret med Munchs liv og arbejder, men også andre ekspressive kunstnere som Emil Nolde, Vincent Van Gogh eller Franz Marc. I forløbet forudsættes det, at eleverne er bekendte med de anvendte udtryksformer. Hvis det ikke er tilfældet, anbefales det undervejs at indlægge faglige loops (små kurser), hvor de gør sig erfaringer med teknikkerne.

Faglig relevans/kompetenceområder

- Eleverne eksperimenterer med at udtrykke humør og følelser i deres i både proces-skitser og deres produkter
- Eleverne lærer om Edvard Munch og arbejder med at analysere udvalgte billeder
- Eleverne arbejder med at formidle humør og følelser i egne billedkunstprojekter.

Ideer til undervisningen

1. Introøvelse – at sætte scenen

Mal dit humør – eleverne maler et billede, som viser deres humør gerne på store papirer og brede malerpensler fx med flydende akvarel eller akrylfarve.

Øvelsen planlægges til at tage ca. 45 min. På den måde tvinges eleverne til at male stort, træffe nogle hurtige valg og på den måde få deres humør fastholdt på papiret. Lad eleverne evt. vælge tre farver at male med, som alle passer til deres humør.

Billederne hænges til tørre. Lad eleverne gå sammen to og to og gætte på, hvilket humør den anden var i da de malede billedet. Man kan vælge at lade eleverne arbejde videre på billedet med fx oliekridd. Men det kan også være en god idé at lade det stå som det er, som et udtryk for netop den følelse eller de tanker de havde den dag.

2. Faglige loops om Munch

A. Eleverne ser udsendelsen: Munch i Helvede.

Samtale om Munch i klassen og om væsentlige temaer i Munchs liv: Hans forhold til kvinder/Tulla Larsen, angst, isolation osv.

B. Der zoomes ind på Munchs mest kendte værker med særlig fokus på Skriget. Samtale om betydningen af værket helt op til i dag.

Eleverne læser: <https://www.munchmuseet.no/samlingen/et-skrik-gjennem-kulturen/>

Munch skrev også en tekst til Skriget, som læses og diskuteres: <https://www.munchmuseet.no/samlingen/5-ting-du-bor-vite-om-skrik/>

For hvordan spiller tekst og billede sammen?

C. Billedsamtaler i klassen om Munchs billeder. Her kan anbefales: *Skriget*, *Madonna*, *Livets Dans*, *Jalousi*, *Adskillelse*, *Vampyr*, *Det Syge Barn*.

3. Billedfremstilling - Parafrase af Skriget

Billedet, *Madonna* af Edvard Munch er hentet fra <https://commons.wikimedia.org> under CC licens.

Der laves en idégenereringsproces, hvor elever tegner ting i deres tid, som kan få dem til at "skrig". Det kan være både store globale ting, men også helt små personlige ting.

Herudfra laver de deres eget "Skrig". Der må gerne være tydelige referencer til Munch Skrig. Lad eleverne lave mindst tre forskellige skitser, inden de vælger én ud og laver til det endelige billede.

Udtryksformen kan enten være selvvalgt, eller man kan som underviser udvælge en eller flere mulige udtryksformer fx iscenesat foto, maleri eller andet.

4. Om ekspressionismen

Intro til ekspressionisme og forskellige ekspressionistiske kunstnere som Franz Marc, kunstnergruppen Brücke, Emil Nolde og Vincent van Gogh.

Her arbejdes med hvordan disse ekspressionistiske kunstnere har arbejdet med deres billeder.

Hvis der arbejdes med Emil Nolde, kunne man arbejde med at lave 'vådt i vådt' akvarelbilleder på samme måde som Noldes *Ungemahlte Bilder*, hvor det er en del af processen, at man ikke helt kan styre farverne og deres placering. Her kan eleverne arbejde med at eksperimentere med farverne og deres blanding på det våde papir.

5. Arbejde med selvvalgt tema

Eleverne dykker ned i et selvvalgt tema, hvor fokus mere er sindstilstanden end det, der kan observeres omkring dem.

Det kan være:

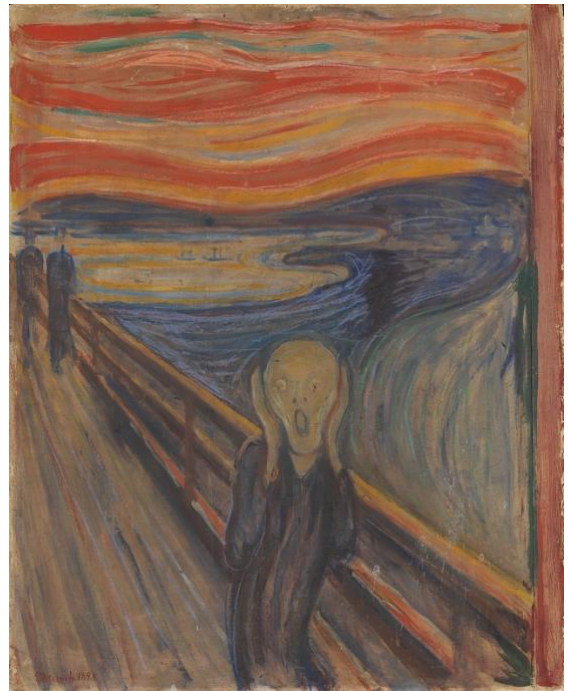
- Kærlighed (forskellige typer af kærlighed)
- Jalousi
- Angsten for ... ?
- Kedsomhed

For at få idéer til temaer, vil det være en god idé at starte processen fælles op med en brainstorm på tavlen, så eleverne har mulighed for at inspirere hinanden.

Under hele forløbet dokumenteres processen vha. fotos, skitser og refleksionsnoter i logbogen.

6. Udstilling og refleksion over proces

Til slut laves en ophængning i billedkunstlokalet, hvor eleverne kommer med refleksioner over deres proces og produkt samt perspektiverer til den ekspressive kunst.

Billedet, *Skriget*, af Edvard Munch er hentet fra <https://commons.wikimedia.org> under CC licens.

Emil Nolde, *Red Poppies* (1920) Billedet er hentet under CC licens på www.flickr.com

Supplerende materialer

<https://www.munchmuseet.no/samlingen/et-skrik-gjennom-kulturen/>
<https://www.munchmuseet.no/samlingen/5-ting-du-bor-vite-om-skrik/>
<https://www.munchmuseet.no/skrik/video-om-munchs-skrik-tekst/>